

БАО ЧУАН ВИСОКОГОВОРИТЕЛИ

Превод от китайски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Нашето дворче е затворено между четирите ниски крила на старинния китайски дом, известен по всички малки градове на страната под названието „двор на четвортната хармония“. В този дом са настанени пет семейства, които си съжителствуват поне от петнадесет години насам. Ние се нанесохме през петдесет и четвърта — по онова време всяко семейство живееше в съгласие с останалите, стари и млади бяха като родници помежду си: когато възрастните от някое семейство заминеха в командировка, децата оставаха под грижите на всички; разболееше ли се някой, винаги щеше да се намери кой да набере треви и да му свари лекарство. Когато в едно от домакинствата се запържваше фасул или се вареше супа с топчета от оризово брашно, миризмата пълнеше цялото дворче и всички съседи можеха да се наслаждават на аромата. Даже ние, невръстните и щурави хлапета, се карахме много рядко, а за фасони или сплетни и дума не можеше да става. Какво промени всичко днес, петнадесет години по-късно, не знам — никакво смущение в обмяната на веществата ли, генетична мутация ли никаква? Или пък всичко е от ускорената модернизация на човешката природа? Но така или иначе, отношенията между съседите нямат вече нищо общо с онова, което бяха преди. В резултат на спирането на производството и прекратяването на работата хората от петте семейства по цял ден се мотаят из двора, срещнат ли погледи — отклоняват ги, свели глави, току си хвърлят скришом по някое око, но избягват да заговарят помежду си, ами се разминават като непознати на улицата. Дори и най-неволната въздишка, непреднамерено изкашляне или плюване в двора можеха да бъдат изтълкувани като нечия провокация спрямо някого и подобно искра върху суhi съчки да разпалят опустошителен пожар. Затова дори когато си приказваха у дома, хората снишаваха глас и почти си шепнеха на ухото. Така, до започването на поредната „схватка“, дворът тънеше в мъртвешко безмълвие.

През този ден аз си почивах, облегнат на перилата около входа на главното крило, и гледах към зеещата уста на високоговорителя върху покрива на зданието на Стопанския комитет, което се извисяваше отсреща. Необичайното му мълчание днес събуждаше у мен чувство на беспокойство. Беше май никак твърде безмълвно, твърде тягостно и аз вече почти с надежда очаквах някъде по двора нещо да шумне, да избухне ако ще някоя нова, още невиждана и нечувана „битка“, да

смеси различни гласове, да стъпка сърцата и да стресне душите, та да се поразкършат малко и моите изтръпнали нерви...

„Данн!“ — удари нещо по касата на вратата зад гърба ми. Нима току-що пожеланата война вече избухва? Неясно дали от уплаха или от радост, вълнение или мъка — мускулите на цялото ми тяло се свиха.

„Туп, туп-туруп...“ — нещото падна и се търкула по пода. След шума от вратата излетя презглава малкият Мин, който живееше в съседната стая до нашата, прекоси дворчето, спря се пред отсрещното крило и като протягаše врат и въртеше глава, впери гневно тесните цепнатини на очите си в тяхната врата, а мъничката му уста се закриви в беззвучен брътвеж. Същински мишок. Това не е никаква измислена от мен обида във връзка с мозъчното сътресение, което бях получил в една схватка с група хунвейбани, водени преди три години от брат му, когато аз бях в „работническия патрул“^[1]. Той поначало си прилича на мишок и прякорът му е такъв — Мишока.

— Пораснаха ти крилцата, а? — На вратата, гол до кръста, с почервяло лице и треперещ от ярост, изникна бащата на малкия Мин, ковачът Гуо Шун. Размахвайки закалените си от големия чук ръце, по които се търкаляха топузите на внушителни мускули, той се втурна да преследва малкия Мин по двора. — Тичай, тичай в дежурната — точки ножове и запушвай с гърди амбразури, пука му на баща ти!

— Казвам ти бе — от щаба ме назначиха дежурен! — обясняваше му малкият Мин с тон на старец, който поучава невръстно дете, и вироглаво въртеше пълните си с презрение очи. — Ние браним революционната линия на Председателя Мао! Провеждаме революция! Да имаш нещо против?

Ковачът Гуо Шум първо изсумтя, после пое дълбоко дъх, но в крайна сметка не издържа и протягайки врат, ревна с хрипкав глас:

— Имам! Може повече да не се връщаши вкъщи за храна!

— Я колко била всъщност проста работата! — произнесе бавно и разчленено малкият Мин, в пълна противоположност с бащиния си тон, клатейки възпитано глава. — Ами защо не грабнеш направо една тояга да ме напердашиш, а?

— Революцията ли да ти подкрепям бе?! — Гуо Шун направи пауза и като изпусна дъх, заяви: — Щом е тъй — нито ти си ми повече син, нито аз ще ти бъда баща...

— Много хубаво го каза — ами че то било просто като фасул, а?
— прекъсна благовъзпитано баща си малкият Мин и очичките му се свиха до две тънки чертици. — Может би си забравил, че точно след година и девет месеца навършвам осемнадесет?

— Какви ги дрънкаш бе? — Ковачът Гуо Шун си е тъпа железарска буца, къде ти ще схване веднага какво му приказва детето?
— Ами че нямаш още осемнадесет, да не е лъжа нещо?

— Ха, ха — изсмя се с ледена сдържаност малкият Мин. — То било чудна работа да си родител! Значи според теб бащиният дълг и отговорност се изчерпват с отглеждането на децата, така ли? Като не си наясно, защо не попрелистиши закона?

— Ааа! Задълженията значи не съм си изпълнявал? — В един миг на ковача всичко му се проясни — той пое дъх с такава мощ, че ноздрите му затрептяха и ревна, бълвайки сякаш десет метра пламък пред себе си: — Щом дъртакът е в грешка — от днес нататък сам си се отглеждай! Да знаеш, че повече нямаш баща! Върви оправи с майка си сметките за каквото сме харчили по теб досега и аз моментално отивам да подам обява във вестника, че се отричам от бащинство! — В момента, когато изговаряше последните думи, той дочу зад гърба си шум от стъпки и като схвана, че иде мама Гуо, се постресна и допълни с понижен наполовина тон: — По двеста юана^[2] на година, за шестнайсет — смятай ги сам!

— Ти си ме бил отглеждал, а? — Като видя майка си на входа, малкият Мин се окопити още повече. Освен че тя обичаше синчето си, двамата — майка и син — бяха ревностни привърженици на „строевия“ подход. — Значи ти си ме бил отглеждал? И на какво основание ми го заявяваш?

— Ами без храна и без дрехи ли порасна ти бе? Без такси за училището ли се научи да четеш? Без...

Малкият Мин изпъна врат и заглуши думите на баща си с поток от кръщен смях, а след това, кривейки малката си уста, обяви тържествено:

— Искаш ли да ти кажа нещо? Слушай внимателно — ако ще се отчитам пред някого, няма да е пред теб! Всичко това ни е дадено от Председателя Mao! Ако не беше така, ти отдавна да си пукнал от глад пред вратите на някой храм! Я си помисли малко — мога ли да се

наричам твой син? Нещо май че ти убягват някои основни положения...

Божичко, малкият Мин съвсем се разпусна! Като не знаех да плача ли, да се смея ли, аз преглътнах със сковано от напрежение гърло.

Учителят Джун Кайвън^[3], който клечеше пред техния вход и смазваше велосипеда си, изглежда, също се стресна от тези думи, защото вдигна глава и със зяпнала уста втренчи поглед в малкия Мин.

— Ах, ти... — Къде може ковачът Гуо Шун да бъде достоен събеседник на сина си? Като разбра, че с думи няма да надделее и му остава само грубата сила, той напрегна топузите на ръцете си и в пристъп на безсилна ярост замахна към малкия Мин.

Уплашена, мама Гуо се вкопчи с две ръце в ковача:

— Ами да... Я да си намерите друго място за разправии! — Тя хвърли свиреп и злокобен поглед към учителя Джун и като се убеди, че противникът е свел глава в пълен смут и уплаха, посочи с пръст високоговорителя върху покрива на Стопанския комитет и изрече с подчертано провлачена интонация: — Забравихте ли какво се приказва по цял ден за повишаване на бдителността срещу класовия враг, за най-строга секретност, а?

Въпреки крайното ѝ старание да си придаде благодушен вид и да говори тихо, около входа вече се бяха събрали доста мъже, жени и деца от съседните дворове, които сред общо весело хихикане очакваха развижрянето на скандала. Гърлото на мама Гуо е прочуто в целия квартал с мощната потенциал и високата честота на звука си. И през четирите годишни времена нейната зеленчукова сергия е отрупана с най-разнообразни „излишъци от частното стопанство“ и в съответствие със сезона тя извисяващ към небето своите приканящи възгласи — през пролетта: „Бели като лотоси, по десет фъна купчето“; през лятото: „Червени домати, пет дзина^[4] за юан“; наесен: „От дребното зеле — по двайсет фъна връзката, за гнилото пари не вземам“; през зимата: „Хайде на рапичните кочани — по осем фъна за дзин, купуваш един дзин — един имаш от мен.“ Писнеше ли на кръстовището този глас, хората от четирите улици знаеха, че сергията е открита. Макар и да беше особено благозвучен, гласът се радваше на топъл прием, тъй като обещаваше известни икономии. Но безспорно нейната популярност се дължеше преди всичко на онзи случай от

времето, когато зеленчуковата компания сформира „комитет за обединени действия“ и един ден дикторката на „червената агитбригада“, стисната микрофон в ръка, поведе ожесточена препирня с мама Гуо, но успя да удържи само половин час, след което окончателно пресипна. Когато властта заеха „строевациите“^[5], на нея в знак на особена почит й беше даден псевдонимът Високоговорител. По време на учредяването на провинциалния революционен комитет миналата година тя зае гордо мястото си на официалната трибуна, закичена с червена пластмасова табелка на делегат.

Като видя, че учителят Джун вече не смее да вдигне поглед изпод напрегнато сведените си клепачи, мама Гуо разбра, че уж неумишлената й реплика е постигнала целта, примлясна доволно и избърса пръсналите по брадичката слюнки, от което около устата й пламнаха червени сипаничави петънца. След това, извивайки тънък кръст, тя прекоси двора с няколко размаха на дългите си, клощащи като на скакалец крака и повлече малкия Мин обратно към тяхната врата.

— Я марш вкъщи! Това са си наши вътрешни разправии, какво сте седнали да надувате главата на близките хора и да правите кеф на старата класа и консервите! — „Старата класа“ означаваше „класовият враг“, а „консервите“ — „консерваторите“.

В дясното крило на къщата живееше счетоводителката от съчуанска памучна фабрика Ван Лей. Тя бе излязла на прага да пере и думата „консерви“ моментално жегна честта й на „боец от производствената армия“. А и трябва да се добави, че през последните години тя доста си беше изпатила от клеветническия език на мама Гуо и се намираше в състояние на пълна бойна готовност. Сега тя хвърли демонстративно дрехата в легена и извиси пресипнал глас уж в посока на тяхната си стая:

— По дяволите! Я дай тука още един леген! Налагат се като прасета и после се чудят по цял ден какво да правят, могат да те побъркат с техните разправии! — Тя нарочно наблегна върху последната дума, хвърляйки предизвикателен поглед към мама Гуо.

Мама Гуо изгледа Ван Лей с леко присвирти устни, усмихна се презрително и като се обърна, зашлеви един шамар на застаналия до вратата Мин:

— Ха, ха, майка ти може да не е баш хубавица, ама я се гледай ти какъв красавец излезе — кой знае каква мома ще докараши един ден...

Хората, скучени да гледат кавгата на входа, избухнаха в смях. Посраменият Мин изду устни, изрева и с две ръце бълсна майка си така силно, че тя залитна.

— Майка ти държи правилната линия — на малко ли големци сме се нагледали по трибуните! — Мама Гуо обиколи двора с многозначителен поглед, плесна още веднъж малкия Мин по врата и добави, вече с по-серизен вид: — И те предупреждавам, да знаеш — повече с такива дяволии да не съм те видяла да се занимаваш! Я го виж чично ти — цял кош пари пръсна и пак го изигра онай пуста дяволица!

— Нагли сплетни! — Лицето на Ван Лей пламна от вълнение и езикът й се заплете. Преди дванадесет години мама Гуо беше запознала брат си с Ван Лей, двамата се бяха срещнали няколко пъти, но работата не стана и много скоро всеки от тях се задоми поотделно. Малко след това започна кампанията срещу десния уклон и изпратените за разследване служители настояваха тя да изясни интимните си връзки с брата на мама Гуо, да го разобличи публично. Което си е право, тогава Ван Лей не пророни нито една невярна дума, но, така или иначе, случаят беше използуван за удар срещу брата от фамилията Гуо и оттогава между нея и мама Гуо възникна вражда, която се точеше вече дванадесета година. Днес Ван Лей не издържа, скочи и като сочеше с пръст към небето и тупаше с крак по земята, започна да сипе проклятия:

— Небе и земя са ми свидетели — това вече не се търпи, нито страх от небето имат, нито пък капка човешина, по-добре да изляза да се хвърля под някоя кола! Клеветници долни такива!

— Ти на мен тия гадории не ми ги реди, моята съвест си е чиста! — извиси тон мама Гуо. — Много си вре вампирската муцуна по чужди огнища, добър край няма да види я! Мръсница!

— Мръсница си ти! Дърта мошеничка — не те е срам скапани домати по един юан да продаваш! — не отстъпваше Ван Лей.

Тълпата около входа се развесели. Някакъв дългуч, издокаран във военна униформа и пристегнат до скъсване в кръста с кожен колан, замаха с ръка:

— Давай, огън! Светни ѝ един! — което изтръгна от тълпата залп смях.

— Аз продавам скапани домати, а ти си продаваш... Ама жалко, че брат ми не си пада по евтина стока... — Последните думи мама Гую изрече почти на бегом, ориентирайки се с бърз ход към вратата на своя дом.

— Чудовище в човешки образ си ти — такива непристойни думи да говориш! — Ван Лей се беше посмутила от общия смях, хвърли притеснен поглед към тълпата и като че ли не знаеше какво повече да каже. А и би ли могъл нейният скромен глас да заглуши високоговорителя? Затова тя се задоволи само сконфузено да отбие атаката, седна обратно на прага и като вдигна мокрите дрехи, продължи невъзмутимо да пере, като все пак мърмореше тихо под нос: — Кучка проклета! Адско изчадие!

Щом дочу гласа на високоговорителя, жената на учителя Джун изскочи от задния двор и запретвайки ръкави за схватка, се настани с каменно лице край входа на тяхната стая. Независимо от отчаяните гримаси и настъпвания, с които учителят Джун се опитваше да я смири, тя зае класическата си бойна поза с чаша вряла вода в ръката, което означаваше, че е готова за включване в боя. Като резултат от всекидневните разправии с изнервените пациенти в регистратурата на поликлиниката, към които се добавяха и нескончаемите дискусии между отделните групировки сред персонала, нейният език отдавна беше придобил такава гъвкавост и висш тренинг, че вече се движеше автоматично. Нея да я сплаши една съседска разправия? Тяхното семейство беше привърженик на линията „826“^[6]. По време на „февруарското потушаване на реакцията“^[7] Ван Лей беше изdevателствуvala над нея, а след въздигането на „бунтарите“^[8] те неведнъж се бяха счепквали до кръв. Затова днес старата Джун сметна, че думите на Ван Лей: „Кучка проклета, дяволско изчадие“, са прикрита нападка срещу нея, подскочи като ужилена и не можа да се удържи да не се намеси в конфликта:

— Какво да се правим на умрели кучета? Или ще говорим направо, или да отиваме да ядем сусамени кравайчета при сладкаря на ъгъла!

Отвори ли уста старата Джун — готови се вече за ръкопашна схватка. Без даже да докосна перилата, аз бързешком прехвърлих стъпалата и се сврях в стаята, оставяйки само малка пролука, през която да надничам.

При споменаване на сусамените кравайчета по сипаничавото лице на мама Гуо премина тръпка и веждите ѝ моментално щръкнаха нагоре^[9]. Тъй като преди малко беше скастрила учителя Джун, тя реши, че старата Джун идва сега на помощ на мъжа си, затова изостави побягналата от полесражението Ван Лей и подвикна, гледайки многозначително към Гуо Шун:

— Простаци! Стърчат тук като електрически стълбове и какво правят? Само бдят кой ще пръдне и моментално тичат да разобличават, да пръскат черни материали, заслуги си приписват и награди търсят!

— Това беше ответен удар по жената на учителя Джун. В началния етап на кампанията семейство Джун беше излязло с едно дадзъбао^[10] за ковачите, които „чукат частно“ и така изкарват по две заплати. — Хм! Човек се пребива от работа за единия хляб, а те дебнат колко свещици тамян си запалил на гроба на дедите си!

— Ха, ха, добре, че още има хора късогледи и наивни, та да вярват, че ние сме ѝ били яли на нея кокошките, дето ги коли на гроба на дедите си! Ама каквото човек сам си го направи... — Щом чу, че мама Гуо се намесва, старата Джун, която до момента също атакуваше Ван Лей, чевръсто извъртя дулото и започна систематичен и безпощаден обстрел по нея. Ставаше дума за оня случай от шестдесет и четвърта година, когато мама Гуо беше решила да изобличи старата Джун, че вземала рушвети при записване за амбулатории прегледи и си купувала после кокошки за храна, но тъй като при разследването това не се потвърди, тя всъщност навреди повече на себе си и после дълго не знаеше къде да се дене.

— Който гроб другому копае, сам пада в него! — Тук мама Гуо вече показва класата си на професионалист и без изобщо да следи репликите на противника, започна да кълне наред, уверена, че колкото повече удари нанесеш, толкова повече точки печелиш: — Копелдашки агенти! Нещастни лакеи, дето никога няма да си промените мръснишката природа!

Ръката на учителя Джун трепна, от вдигнатата маслонка се отрони капка и тупна на земята. Вдигайки бавно измъчените си изцъклени очи, той направи знак на жена си да мълчи.

Той се страхуваше, страхуваше се от всеки допир с миналото, страхуваше се от дългата верига спомени, които миналото влечеше след себе си. Но веднъж и тези плахи нерви не бяха издържали —

случката станала през четиридесет и седма година, когато след завършване на гимназията той прекарал близо година без работа и накрая не без усилия намерил място като полицай регулировчик. Още на третия месец след назначаването му, когато една частна кола бълснала просяк на улицата, той решил лично да въздаде справедливост, но вместо това получил няколко шамара от собственика на колата, а на другия ден изхвръкнал от работа... Могъл ли е тогава да предположи, че онези три унизителни месеца ще оставят мръсно петно върху кристалночистата история на целия му живот? Още от кампанията за изкореняване на контраволюцията, през акцията срещу десните уклонисти и „четирите чистки“^[11], та чак до сегашните „небивали исторически събития“ той вечно пише своите безкрайни признания и минаваше през нескончаеми проверки. И до днес още беше готов всеки момент да пристигнат за обиск, да му окачат черна табела, да го разкарват по улиците като чучело със слама в устата. Вдигайки сега изпънато до крайно отчаяние лице, той започна с пресекващ глас да обяснява:

— Управлението на пътната полиция се занимаваше с регистрация на превозните средства, към аген... агентурата няма... нямаше никакво отношение...

Въпреки всички подобни обяснения именно заради това „никакво отношение“ и двамата му синове не издържаха изпитите за горния курс на гимназията и на държавна работа не ги приемаха. Мъка изкриви лицето му, краката му омекнаха, в главата му забуча и той започна да се олюлява...

Побесняла, старата Джун захвърли чашата си и тя се пръсна в зида със звука на глух изстрел. След това измъкна трикракото столче изпод себе си, изскочи сприхаво на двора и като се настани до учителя Джун, започна да го дърпа и да му нареджа със сърцераздирателен глас:

— Мъжо, стига си смазвал тоя велосипед! Имам още десет юана в джоба — тичай в чайната при дворцовите стени да си поръчаш чаша чай, па и да накараш някоя от ония хубавици да ти изпее една мелодийка. Ако ти е кеф, може и да й дадеш един юан, та да я поопипаш!

— Ей... — Учителят Джун вдигна глава към жена си, тупна отчаяно с крак по земята и като отправи протяжен вопъл към небето,

се отпусна, без да може да промълви и дума повече.

Майката на мама Гуо беше починала още в детството ѝ, по-късно бащата ослепял от някакво погрешно изпито лекарство и години наред те двамата бяха изкарвали прехраната си с песни по чайните. Това беше най-мрачният период в целия ѝ живот. Та толкова лесно ли се става човек? Кой няма един-два печални момента в живота си? Малко поченост и човещина се искат да не закачаш подобни рани. В гнева си днес старата Джун я беше настъпила по най-болното ѝ място и очите на мама Гуо се зачервиха, лицето ѝ пребледня. Подпряла ръце на хълбоците, тя викна:

— Няма какво да ходиш до чайната, тук в двора ела — не юан, ами и десет фънга стигат! Леля ти Гуо само за една репичка или за една зелка е готова... Я ела насам! — С всяка дума гневът ѝ се усилваше и накрая, разперила ръце във въздуха, тя се понесе като вихрушка към вратата на семейство Джун: — А ако не дойдеш, да знаеш, че си страхлива скарида! Леля ти ей сега сама ще те докопа!

Всред тълпата зяпачи се разнесе неловък смях, дочуха се сподавени въздишки и възгласи: „Леле боже!“, „Тц, тц, тц...“, „Срамни приказки...“ Дългучът придърпа военната си куртка и подвикна:

— Я да вървим, че, току-виж, ни опръскали с кръв!

Учителят Джун хукна уплашен към стаята, тупайки ситно с крака. За щастие ковачът Гуо Шун прихвана мама Гуо отзад през кръста и я спря:

— Назад! Назад...

Това беше наистина паметен скандал, започнал от едно съвсем незначително подхвърляне и довел всички до пълно загубване на приличие и човешко достойнство, до унизиране на противника с безсърдечни и непристойни думи, за което всички в крайна сметка заплатиха с цената на мъката. Като финал мама Гуо напъна цялото си тяло и като изду високоговорителя до пределна мощност, ревна:

— Агенти! Мръсници!

От този свиреп вик гърлото ѝ се сви, гласът ѝ секна. В двора внезапно настана пълна тишина. Дори бившият началник-отдел Джу, който точно прекрачваше прага на главния вход, замръзна на място. По обезсиленото му от умора лице пропърха усмивка и той плахо смени тона на сухата си кашлица от: „Кхм, кхм“, на: „Кхъ, кхъ.“

— Смееш се, а? — хвърли поглед към него мама Гуо, а след това рязко смени целта: — Смейте се на глупавите си кратуни! Трижди проклети капиталистически ренегати такива!

Най-обидното прозвище през последните месеци беше „капиталистически ренегати“^[12]. Греховете на бившия началник-отдел Джу, естествено, бяха чудовищни и неописуеми — достатъчно е да се спомене, че сега той ежедневно метеше клозетите във фабrikата. Затова, макар и да схвана ясно, че ругатнята се отнася до него, той можа да отвърне само с незлобливо и безразлично примигване, след което набързо се мушна в стаята си. Подир малко оттам се разнесе хаотичното пиukanе на прилежно настройван радиоприемник. Вече няколко дни наред той се занимаваше с монтиране на нов високоговорител в своя апарат — и до днес, щом си спомня тази негова внезапна страсть към радиотехниката, революционните песни и образцовите пиеси, ме побиват тръпки. В този момент от неговия приемник с току-що монтиран двадесетсантиметров високоговорител екна пламенния и патетичен боен зов на говорителката Фан Хайджън:

— Събирането на разпиляното от чувалите зърно — това е една политическа битка... Да нанесем безпощаден удар на капитализма, ревизионизма и реакцията, решително и последователно да прочистим до дъно всички хамбари!

Всепомитащият размах на този глас накара да замъкнат всички големи и малки високоговорители из двора. Аз бях обзет от паническо просветление, хладна искра прониза гърдите ми и почувствувах как всеки миг мога да изпадна в несвяст. Загледан във всички тези почервенели, позеленели и пребледнели лица, насызани, гневни и злобни очи, болезнено свъсени, безизходно отчаяни и сърцераздирателни изражения, аз усетих как нещо отвътре ме прерязва, притворих с треперещи ръце вратата и се облегнах безсилно на нея. От задния вход в стаята влезе моята глуха майка — най-щастливият и ведър човек, извисен далеч над всякакви светски неволи благодарение на двете си абсолютно нечуващи уши. Но сега и тя беше свела глава и сякаш внимателно се ослушваше. После ме доближи на пръсти, повдигна се и като прилепи устни към ухото ми, попита шепнешком:

— Кой вдигна пак кавга, а?

Кой вдигна кавгата? Сърцето ми се сви рязко. Кой, наистина? Този въпрос се впиваше в съзнанието ми... Внезапно високоговорителят върху покрива на Стопанския комитет изпраща заплашително и от гърлото му се разнесе такъв пронизителен вой, че всичко наоколо сякаш се смръзна, а въздухът затрептя... Моите хлабави нерви, разбити от онзи мозъчен удар, не издържаха масираната атака, главата ми запулсира, а ушите запищяха. Още две минути, знаех — и болката ще ме разцепи! Проснах се върху кревата с пътно стиснати очи, запуших с две ръце ушите си и завих като последния окаяник:

— Боже, ще свърши ли някога всичко това?!

[1] Групи, организирани от работниците за самозащита от хунвейбински нападения. — Б.пр. ↑

[2] Юан — китайска парична единица, съдържаща сто фъна. — Б.пр. ↑

[3] Според традиционната китайска система на първо място в имената стои фамилията; всяка от сричките отразява отделен йероглиф със собствено значение и има самостоятелно ударение (както при възприетото у нас разделено изписване на корейските и виетнамските имена). — Б.пр. ↑

[4] Дзин — 0,5 кг. — Б.пр. ↑

[5] Към пролетта на 1967 г. върху фабриките, учрежденията и селскостопанското производство в Китай се установява военен контрол. — Б.пр. ↑

[6] „Група 826“ е подигравателно название на „несъзнателните елементи“, които спазват стриктно работните часове — пристигане в 8, два часа обедна почивка, напускане в 6 вечерта, — като бойкотират масовите мероприятия. — Б.пр. ↑

[7] Акция срещу т.нар. „февруарско контратечение“, както беше наречен първият опит за протест срещу „културната революция“ през 1967 г. — Б.пр. ↑

[8] „Бунтарско течение“ (дзаофан пай) се самонаричат отрядите, създадени през 1966–1967 г. сред най-изостаналите слоеве на работниците и служещите по образец на „червеногвардейците“ (хунвейбии), но с цел да бъдат неутрализирани чрез междуособици политическите позиции на последните. — Б.пр. ↑

[9] На китайски „сипаничав“ е буквально „сусамен“, белезите от едра шарка се наричат „сусамени зрънца“. — Б.пр. ↑

[10] „Дадзъбао“ (букв. „вестник с големи йероглифи“) води произхода си от първите плакати, писани по време на политически кампании върху стари вестници с по-големи знаци, открояващи се върху печатния текст. — Б.пр. ↑

[11] Т.нар. „движение за социалистическо възпитание“, което според официалното определение включва в себе си политическа, идеологическа и организационна чистка. — Б.пр. ↑

[12] Буквално „група на поелите по капиталистически път“ — така в началото на седемдесетте години биват наречени привържениците на прагматичната линия за възстановяване на икономиката, появила се като реакция срещу „културната революция“. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.